

**Opinia do ustawy
o produktach pochodzenia zwierzęcego (druk nr 43)**

Uchwalona w dniu 16 grudnia 2005 r. ustawa o produktach pochodzenia zwierzęcego jest wypracowana przez Sejm na podstawie projektu rządowego z druku nr 30.

Celem nowelizacji jest konieczność wprowadzenia nowych unijnych regulacji w zakresie wymagań weterynaryjnych dla produktów pochodzenia zwierzęcego.

Obowiązująca dotychczas ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o wymaganiach weterynaryjnych dla produktów pochodzenia zwierzęcego wdrażała do polskiego porządku prawnego ponad 20 unijnych dyrektyw dotyczących tej kwestii.

Od dnia 1 stycznia 2006 r. Unia Europejska odstępuje w zakresie bezpieczeństwa żywności od rozwiązywania tych spraw w drodze dyrektyw, zastępując je rozporządzeniami unijnymi, tj. przepisami stosowanymi bezpośrednio. Taka strategia rodzi konieczność zmian w naszym prawie, bowiem zgodnie z orzecznictwem europejskim nie mogą istnieć dotychczasowe przepisy krajowe w zakresie uregulowanym rozporządzeniami unijnymi.

W tej sytuacji należało uchylić dotychczas obowiązującą ustawę a w nowej regulacji zawrzeć przepisy:

- wdrażające postanowienia dyrektyw, które nie przestają obowiązywać z dniem 1 stycznia 2006 r.,
- określające właściwość organów Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie higieny i kontroli produktów pochodzenia zwierzęcego w materii objętej rozporządzeniami unijnymi.

Materia objęta ustawą jest bardzo szeroka, nie tylko z punktu widzenia prawa europejskiego. W prawie wewnętrznym nowelizacja zmienia takie obszerne regulacje, jak:

- ustawę z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej,
- ustawę z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu,
- ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej,

- ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt,
- ustawę z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Zakres **wykonywanych** ustawą **rozporządzeń Unii Europejskiej oraz wdrażanych unijnych dyrektyw** wskazany został w odnośnikach w tytułach ustaw objętych tą nowelą.

Przedmiotem obowiązujących rozporządzeń unijnych są przepisy dotyczące:

- przedsiębiorstw sektora spożywczego w zakresie higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego,
- organizacji urzędowych kontroli,
- kontroli zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia i dobrostanu zwierząt,
- środków monitorowania niektórych substancji i ich pozostałości u zwierząt i w produktach pochodzenia zwierzęcego,
- wymogów sanitarnych regulujących produkcję, przetwarzanie, redystrybucję żywności pochodzenia zwierzęcego,
- warunków zdrowia zwierząt w trakcie przewozu.

Rozporządzenia swoim zakresem nie obejmują produkcji na własny domowy użytek, bezpośrednich dostaw małych ilości surowców do konsumenta końcowego, bezpośrednich dostaw małych ilości mięsa z drobiu lub zajęczaków, małej ilości zwierzyny łownej dostarczanej przez myśliwych do konsumenta lub lokalnego zakładu detalicznego. Ten zakres działalności oraz wymagania weterynaryjne dla produktów pochodzenia zwierzęcego o tradycyjnym charakterze określać mogą przepisy krajowe.

Uwagi szczegółowe

1. Do art. 9 – należy wyjaśnić zakres przedmiotowy przepisu ust. 1 i ust. 2 a w szczególności, czy w obu tych przepisach chodzi o ten sam, czy też inny zakres zwierząt, od których pozyskuje się produkty pochodzenia zwierzęcego. Przyjęte zapisy nie dają jednoznacznej odpowiedzi, czy produkty pochodzenia zwierzęcego dla celów spożywczych mogą być pozyskane tylko ze zwierząt gospodarskich w rozumieniu ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich czy tych, których przywóz dopuszcza ustawa o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Ponadto, jeśli przepis ust. 2 przyjąć za samodzielną podstawę, to mamy do czynienia z jeszcze innym zakresem przedmiotowym.

2. Do art. 12 – propozycja poprawki w celu zapewnienia spójności przepisu ust. 1 z przepisem ust. 2, zawierającym delegację ustawową.

- w art. 12 w ust. 1 wyrazy "przy ich produkcji zostały spełnione" zastępuje się wyrazami "produkty te lub ich produkcja spełniają";

3. Do art. 14 – propozycja poprawki w celu zapewnienia spójności przepisu ust. 1 z przepisem ust. 2, zawierającym delegację ustawową.

- w art. 14 w ust. 1 wyrazy "przy ich produkcji zostały spełnione" zastępuje się wyrazami "produkty te lub ich produkcja spełniają";
- w art. 14 w ust. 2 wyrazy "i przez te" zastępuje się wyrazami "lub przez te";

4. Do art. 19 ust. 4 – należy zastanowić się, czy pojęcie "gospodarstwo" nie wymaga doprecyzowania, czy chodzi o gospodarstwo domowe, czy rolne.

5. Do art. 20 – należy stwierdzić, że powiatowy lekarz weterynarii jest organem właściwym do wydawania decyzji, tak w sprawie zatwierdzenia zakładu (ust. 2), jak i w sprawie zarejestrowania zakładu (ust. 1). Niezrozumiałe jest, dlaczego w ust. 1 pomija się decyzję w sprawie zarejestrowania, jako uprawnienie powiatowego lekarza weterynarii.

Propozycja poprawki:

- w art. 20 w ust. 1 w pkt 1 przed wyrazami "prowadzi rejestr" dodaje się wyrazy "wydaje decyzje administracyjne w sprawach zarejestrowania i";

Ponadto należy wyjaśnić, czy w przepisie tym chodzi o działalność rejestrowaną czy o zakłady zarejestrowane?

6. Do art. 25 - przepis wymaga poprawienia jego redakcji, bowiem jest niezrozumiały. Ponadto należy wyjaśnić, czy zakaz zawarty w tym przepisie odnosi się do karmienia wszystkich zwierząt, czy tylko do zwierząt, które mogą być wykorzystane do produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego.

7. Do art. 31 - za niezrozumiałą uważam zmianę w art. 31 w pkt 3 w lit. a, w pkt 10 i 11. Zmieniono definicję przesyłki zwierząt i przesyłki produktów. Poprzednie definicje były sformułowane przy użyciu pojęć wcześniej definiowanych, tj. pojęcia przywozu i przewozu.

8. Do art. 31 pkt 9 – należy wyjaśnić, czy uzasadniona jest zmiana w przepisie art. 44 w ust. 1 w pkt 1 ustawy o weterynaryjnej kontroli granicznej, ograniczająca ten przepis do przesyłki zwierząt z pominięciem przesyłki produktów, skoro w przepisie art. 10 tej ustawy jest mowa o obu tych przesyłkach. Przepis dotyczy wskazania podmiotu ponoszącego koszty związane z odesłaniem przesyłki.

9. Do art. 34 pkt 2 lit. a – w ustawie o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt dodaje się definicję przewozu, przy czym ustawa odnosi to pojęcie do tranzytu w rozumieniu przepisów prawa celnego. Należy zauważyć, że Prawo celne – ustawa z dnia 19 marca 2004 r. nie zna pojęcia tranzytu. Jeśli natomiast ustawodawca ma na myśli prawo europejskie, to po pierwsze, należałoby dodać odnośnik do tego przepisu odsyłający do tych przepisów i dodatkowo wyjaśnić, że Wspólnotowy Kodeks Celny operuje pojęciem nie tranzytu ale pojęciem procedur tranzytowych.

10. Ustawa przewiduje konieczność wydania kilkunastu rozporządzeń wykonawczych. Tylko część została dołączona do projektu. Przepis art. 38 zachowuje moc rozporządzeń dotychczasowych do czasu wydania nowych. Takie rozwiązanie, zgodnie z zasadami techniki legislacyjnej, to rozwiązanie wyjątkowe i ustawa powinna określać termin wydania nowych rozporządzeń.

Propozycja poprawek:

- w art. 38 w ust. 1 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy: "jednak nie dłużej niż przez okres ... miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.";
- w art. 38 w ust. 2 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy: "jednak nie dłużej niż przez okres ... miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.";
- w art. 38 w ust. 3 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy: "jednak nie dłużej niż przez okres ... miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.";

Sporządziła Hanna Kaśnikowska